

Polítiques municipals per a fomentar compartir energia amb els comerços

**Associar-se a una Comunitat Energètica. El
cas de Bellpuig, Mollerussa i Almacelles.**

Víctor Costa Llordés, adjunt direcció OECoop

Lleida, 20 de maig de 2025

I. OECOOP i FEMMES. Sinergies cooperatives per al comerç

OECOOP és una cooperativa de segon grau sense ànim de lucre formada per comunitats energètiques de Catalunya. Actualment **impulsa el projecte ReforçCoop-Comerç**, per fomentar la participació dels comerços locals en la transició energètica.

Femmes Energia, la seva branca a les Terres de Lleida, coordina el projecte i ha creat el model **Energia&Economia de Proximitat** (finançat pel Programa Singulars 2023) amb l'objectiu de reduir el cost energètic dels comerços a través de la participació de comunitats energètiques

Índex de la Presentació

I. Presentació i context del projecte

- Les comunitats energètiques
- OEcoop
- El rol dels ens locals

II. Projecte Comerç OEcoop

- El marc del Solacoop
- Premisses del projecte
- Implementació del projecte

III. Estudis pilots: Bellpuig, Mollerussa i Almacelles

- Context i indicadors dels municipis pilots
- Procés i metodologia
- Definició i tipologia dels comerços
- Resultats
 - ✓ Resultats individuals per comerç
 - ✓ Resultats globals per tipologia de comerç, municipi i sector

IV. Conclusions

I. Presentació i context del projecte

I. Què són les comunitats energètiques?

A nivell jurídic segons es desprèn de les directives europees

Entitat jurídica basada en una **participació oberta i voluntària**, autònoma i **controlada pels socis** situats en les proximitats dels projectes d'energies renovables, que té com a finalitat primordial proporcionar **beneficis ambientals, econòmics i socials als seus socis** i a la zona local on opera, enlloc d'una rendibilitat financera.

I. El rol dels ens (i actors) locals

La comunitat és ens col·laboració público-privada-ciutadana

Les directives europees estableixen de forma explícita que l'Administració local juga un paper clau en el desenvolupament de les comunitats energètiques.

Diferents graus d'implicació:

- 1.- **Acompanyament**, suport a la constitució, presentació
- 2.- **Facilitadors. Finançament**, cessió cobertes, punts de recàrrega
- 3.- **Membres** del grup motor i comunitat

✨ *Clau: Els ajuntaments poden acordar amb associació de comerciants i la Comunitat energètica cessió de cobertes pels comerços*

I. Instruments de suport per a reforçar les comunitats

Les comunitats han vingut per quedar-se

S'estendran arreu: als pobles, barris i ciutats.

Els reptes són molts:

Econòmics, tecnològics, legals... i sobretot, **socials**.

Per afrontar-los, comptem amb instruments de suport tant **públics com privats**:

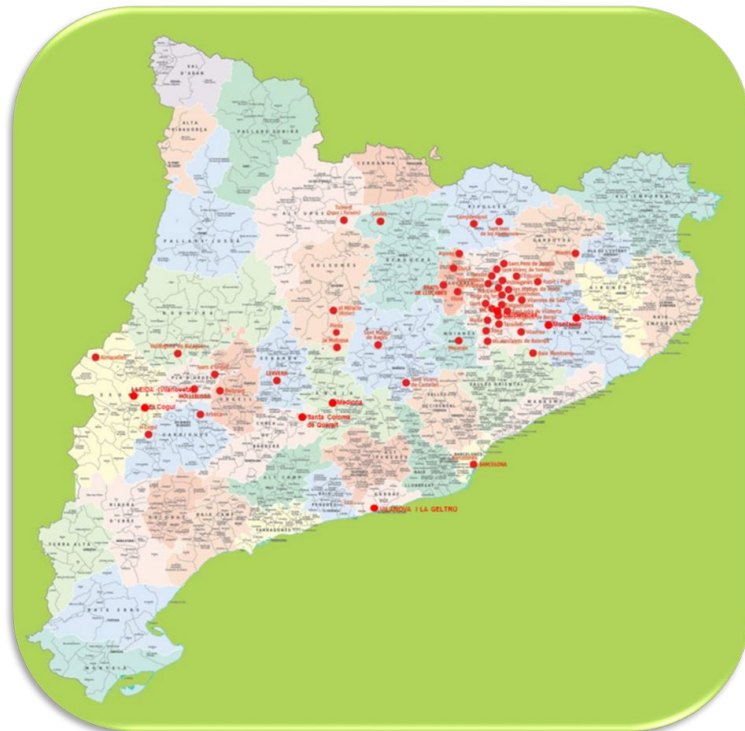
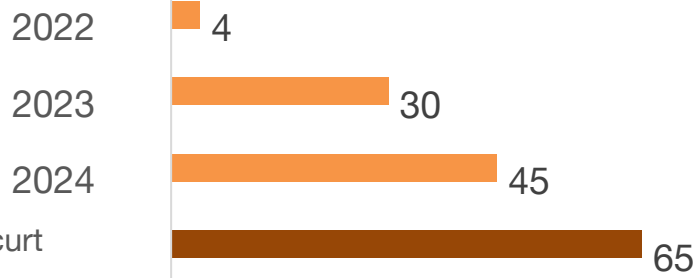
- **OCTES (Oficines Comarcals de Transició Energètica)**
https://icaen.gencat.cat/es/l_icaen/serveis/ suport/dinamitzacio_xarxes/xarxa-doficines-comarcals-de-transicio-energetica/
- **OETE (Oficines Empresariales i Col·legials de Transició Energètica)**
https://icaen.gencat.cat/web/.content/20_Energia/26_ajuts_financament/OETE/Arxius/Enllacos/20250217_OTE_AMBIT_ACTUACIO_oficines_atorgades.pdf
- **OTC (Oficines de Transformació Comunitària)**
https://sede.idae.gob.es/sites/default/files/2024-06/Listado_contactos_Oficinas_de_Transformacion_Comunitaria.pdf
- **Grups d'Acció Local de Catalunya** <https://www.desenvolupament rural.cat/larca-i-gals/grups-daccio-local>
- **Ateneus Cooperatius**, <https://economiasocial.coop/ateneus-cooperatius>

I en l'àmbit més privat, hi hauria també **oecoop**, cooperativa de segon grau <https://www.oecoop.coop/>

I. OEcoop, Comunitats energètiques en xarxa

Osona Energia SCCL (OECoop)*
és la Cooperativa de Segon Grau
que agrupa cooperatives
energètiques de tot Catalunya

Núm. de comunitats energètiques associades

I. OEcoop, Comunitats energètiques en xarxa

L'objectiu estratègic d'OECoop és:

“articular, a través de la **intercooperació** un **moviment ciutadà** de comunitats energètiques que esdevingui un agent significatiu i **referent** en un nou sistema energètic plenament descarbonitzat i democràtic”

L'activitat d'Osona Energia es desenvolupa en 4 grans eixos:

- 1.- Donar **suport integral a les comunitats** en els seus projectes i la seva gestió social i administrativa
- 2.-**Desenvolupar solucions, eines, capacitats i recursos compartits**
- 3.-Coordinar les entitats i **compartir bones pràctiques**
- 4.-Gestionar el **creixement**, el posicionament i el treball institucional per a OECoop i les **cooperatives**

II. Projecte comerç OEcoop

I. OEcoop, Comunitats energètiques en xarxa

L'activitat d'Osona Energia es desenvolupa en **4 grans eixos**:

1. Donar **suport integral** a les comunitats en els seus projectes i la seva gestió social i administrativa
2. **Desenvolupar solucions**, eines, capacitats i recursos compartits
3. **Coordinar** les entitats i **compartir** bones pràctiques
4. **Gestionar** el creixement, el posicionament i el treball institucional per a OECoop i les cooperatives

45 comunitats energètiques d'Oecoop volen col·laborar amb el comerç local i han sol·licitat el desenvolupament del projecte

ReforCoop-Comerç

SolarCoop

Generalitat de Catalunya
Institut Català d'Energia

economia social

II. Motivacions de les comunitats en el projecte pel comerç

1. **Comerç “estructura d’Estat” pels pobles, barris i ciutats.**
Pilar social i econòmic que dinamitza el territori.
2. Solucions perquè els socis residents al municipi puguin **compartir l’energia de l’habitatge amb el comerç**
3. **Aconseguir que el màxim d’energia es consumeixi al municipi.** Impulsar el consum local d’energia agrupant diferents perfils d’usuaris i avançant cap a illes energètiques per evitar apagades
4. **Autoconsum ideal per als comerços.** Electrificació + consum solar
5. **Aparadors del canvi.** Exemples visibles que inspiren la comunitat.
6. **La cooperació comporta múltiples beneficis addicionals.**

II. Objectius particulars

Millora de la competitivitat i sostenibilitat per al comerç mitjançant:

1.-La reducció dels costos energètics entre un 20% i un 50%.

Mitjançant:

- Autogeneració elèctrica a través del lloguer de plaques de la comunitat energètica.
- Millorar l'eficiència energètica a través de l'electrificació de tots els consums energètics

2.- Increment de vendes.

Petjada de carboni com a **estratègia de RSC i fidelització** clients

II. On es desenvoluparà el projecte?

III. Estudis pilots: Bellpuig, Mollerussa i Almacelles

III. Estudis pilots. Municipis i finançament

2022-2023

Bellpuig

Ajuntament de Bellpuig

Finançament

2023-2024

Mollerussa

Almacelles

Promou:

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Empresa
i Treball**

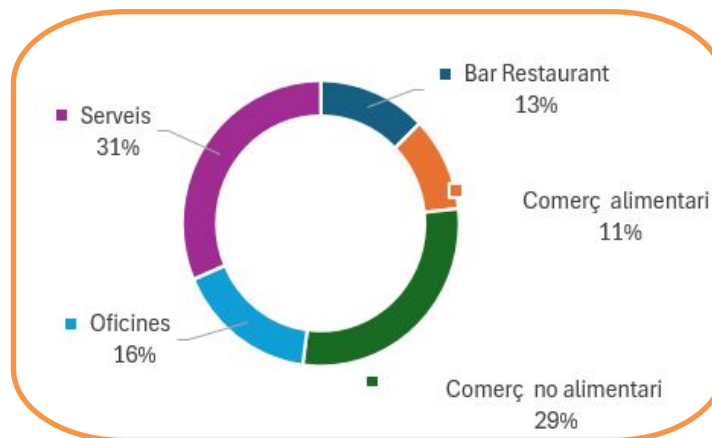
Finança:

III. Estudis pilots. Situació comunitat energètica i partners

	Bellpuig	Mollerussa	Almacelles
Població	5.246 hab	15.680 hab	7.031 hab
			Energies compartides Almacelles
Situació Comunitat energètica	Comunitat ECOBS en marxa. Grup motor molt sòlid, amb finançament i projectes a curt termini.	Grup motor en formació. Previsió de constituir LPS, SCCL.	Previsió de crear grup motor per impulsar la comunitat "Energies Compartides d'Almacelles".
			
Partners locals		 	

III. Estudis pilots. Situació i tipologia de comerç

MUNICIPI	Núm. Establiments	Tipologia d'establiment per tipologia de consum i/o sector				
		Bar Restaurant	Comerç alimentari	Comerç no alimentari	Oficines	Serveis
Bellpuig (L'Urgell)	125	21	16	29	18	41
Almacelles (El Segrià)	137	17	23	33	11	53
Mollerussa (El Pla d'Urgell)	410	47	33	131	82	117
	672	85	72	193	111	211

III. Com s'articula?

Acord col·laboració amb "partners"	Campanya de divulgació	Treball de camp, detecció necessitats	Informe energètic personalitzat	Presentació resultats globals	Proposta col·laboració per implementació accions
Partners *1 (Comunitat Energ; Ajuntament i assoc. Comercials i/o empresarials)	Partners*, sector i públic en general	Establiments comercials i econòmics aprox. 70% del total	Establiments comercials i econòmics participants	Partners* i públic en general i comerços	Partners*, especialment ajuntament i comunitat Energ.
Definició objectius, indicadors, calendari i àmbits actuació i finançament	Presentació campanya i divulgació amb partners	Recollida informació amb entrevistes , concertades i /o visites comercials (aprox 70% establiments)	Realització i entrega estudis personalitzats sobre eficiència i valoració generació FV	Feedback comerços participants; valoració i presentació resultats	Valorar proposta de col·laboració per implementar primeres accions, reforç cooperativa

III. Treball de camp. Univers i mostra del treball

Participació molt positiva!

- S'ha visitat i informat **473** establiments que representen el **70% del total dels establiments del municipi**.
- S'han obtingut **dades de 225 establiments**, que representen un **50% dels que s'han visitat i un 33% del total**

MUNICIPI	Núm. Establiments	visites realitzades		Enquestes efectives		Informes efectius	
		Num.	%	Num.	%	Num.	%
Bellpuig (L'Urgell)	125	87	70%	47	38%	29	23%
Almacelles (El Segrià)	137	90	66%	40	29%	35	26%
Mollerussa (El Pla d'Urgell)	410	296	72%	138	34%	118	29%
	672	473	70%	225	33%	182	27%

III. Informació clau obtinguda a partir de les entrevistes i de la fra elèctrica

Les dades recollides permeten **valorar el potencial de reducció del consum elèctric i de les emissions**, mitjançant accions d'**eficiència energètica** i la **participació en projectes de generació col·lectiva**.

Aspectes analitzats:

- **Titular i característiques de l'establiment**
- **Eficiència energètica, electrificació i perfil de consum**
- **Opcions autogeneració fotovoltaica:** individual, compartida o comunitària
- **Viabilitat de compensar excedents** amb altres punts de consum (com l'habitatge)

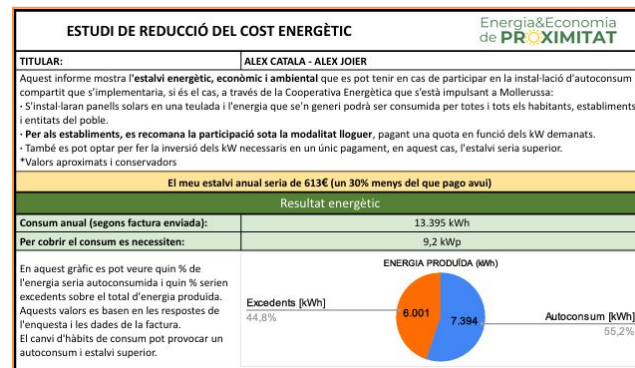
III. Informe personalitzat. Resultat

En els informes es pot veure 4 apartats:

 Dades energètiques. Es mostra la potència (kW) (nombre de plaques) que es proposa participar i l'**autoconsum** que això suposaria per a l'establiment.

 Dades econòmiques. Es mostra

- El cost de la factura **sense** participació
- El cost **amb** participació
- El **cost de participar** a la comunitat
- L'**estalvi monetari** resultant
- El **percentatge d'estalvi** respecte a la factura actual

 Recomanacions personalitzades. A partir de les dades recollides, s'ofereixen **propostes específiques** per a cada establiment, amb l'objectiu de maximitzar-ne els estalvis

 Dades d'estalvi mediambiental

Es calcula la **reducció d'emissions** de CO₂ derivada de la participació en la comunitat.

III. Classificació dels comerços segons el perfil energètic

A partir de la **valoració de les dades obtingudes** perles **225 enquestes** (nivell d'electrificació, horaris de consum), les **182 factures elèctriques** analitzades (potència i tarifa contractada, conceptes facturables, consums mensuals i anuals) i l'accés a **32 corbes** de consum horari anual, s'ha pogut establir una **classificació dels comerços en 5 categories segons el seu perfil energètic**:

1.- Bar i restauració

2.- Comerç alimentari

3.- Comerç no alimentari

4.- Serveis

5.- Oficines

III. Factors que condicionen l'autoconsum i l'estalvi segons el perfil d'establiment

Les dades analitzades permeten identificar els principals factors que influeixen en la **viabilitat i rendiment de l'autoconsum elèctric**, com ara:

- Els **preus de l'energia** comprada
- Les condicions de **compensació** d'excedents
- Els **patrons de consum** i horaris d'activitat

Aquest conjunt de variables fa que la proposta de participació fotovoltaica dins la Comunitat Energètica hagi de ser diferenciada per a cada perfil de comerç, i que, en conseqüència, **els estalvis econòmics potencials també siguin diferents per a cada grup.**

III. Resultats mitjans de per establiment

En les diapositives posteriors **es veurà els resultats energètics, econòmics i mediambientals** detallats **per a cadascun dels 5 grups analitzats** en els 3 municipis.

En **aquesta diapositiva**, a mode de resum, us **presentem les dades mitjanes per establiment**.

Cal tenir en compte que es tracta d'una mitjana, i per tant és un indicador relatiu, que pot no reflectir tota la diversitat dels casos estudiats.

Consum anual (kWh)		17642
Cost fra (€) (sense iva)		2854
Núm de kW participació a la comunitat (kW)		7
% autoconsum		39%
Cost fra (€) amb participació FV(sense iva)		2122
Estalvi net anual	%	30%
	€	732
Estalvi emissions CO ²	tnCO ²	2
	arbres plantats	15
	% reducció	71%

III. Estudis pilots: Bellpuig, Mollerussa i Almacelles

Resultats

Resultats globals

RESULTAT ENERGÈTIC

	total
Num establiments	182
Consum elèctric (kWh)	2229604
Mitjana (kWh/establiment)	12580
Potència FV proposada(kW)	991
Superfície necessària instal·lació FV (m ²)	4955
Mitjana kW calculats per establiment	6
Moda kW calculats pel conjunt	3
% autoconsum	38%

RESULTAT ECONÒMIC

	total
Num establiments	182
Cost energia fra Elèctrica abans FV (€)	379033
Mitjana cost energia per establiment abans FV (€)	2139
Cost energia fra Elèctrica amb FV (€)	266358
Estalvi Cost energia fra Elèctrica amb FV (€)	112675
% Estalvi amb participació FV	30%
€ Estalvi mitjà per establiment	630

RESULTAT MEDIOAMBIENTAL

	total
Num establiments	182
Emissions del municipi (tn CO ₂ /any)	78120
Emissions del sector comerç (tn CO ₂ /any)	10064
Emissions tn dels establiments participants abans FV (tn CO ₂ /any)	1817
Estalvi d'emissions amb FV establiments participants (tn CO ₂ /any)	313
Reducció d'emissions tn CO ₂ /any amb FV establiments participants (%)	17,2%
Reducció d'emissions tn CO ₂ /any amb FV sector terciari (%)	3,1%
Reducció d'emissions tn CO ₂ /any amb FV municipi(%)	0,4%

De mitjana l'**autoconsum** dels establiments suposaria que un 38% del seu consum fos d'energia autogenerada a través de la participació a la comunitat; això suposaria **estalvis mitjans del 30% de la factura elèctrica** actual i suposaria pels comerços una **reducció mitjana d'emissions d'un 17%**.

IV. Resum Conclusions

IV. Comunitats energètiques i comerç local: una aliança estratègica

 Beneficis de participar en una comunitat energètica a través de la modalitat de lloguer

Per als comerços participants:

- No cal fer cap inversió, només pagar quota anual.
- Estalvi mitjà del 30% en la factura elèctrica
- Reducció del **17% en emissions de CO₂**
- Millora de la competitivitat i **possibilitat d'incrementar vendes**

Per al conjunt de la comunitat:

- Les accions als comerços **visibilitzen la comunitat** i els seus beneficis
- Els **guanys comunitaris es destinen al bé comú** del municipi
- **Enfortiment de l'economia social i solidària**, aflorant valors i sinergies positives

IV. El paper clau dels ens locals

Les normatives atorguen als **ens locals** un **rol clau** com a agents actius en la **transició energètica** i en concret en facilitar que aquesta pugui ajudar a consolidar els comerços locals,

Entre altres accions hi hauria d'eficiència i de generació. Aquesta última és pot fer:

- Impulsant **autoconsums propis** destinats a comerços o ciutadania
- Facilitant que les **comunitats energètiques** liderin la generació i en facin la gestió

IV. Avantatges de facilitar comunitats energètiques:

Possibilitat de creixement

- Els ajuntaments tenen recursos i espais limitats
- Les comunitats poden créixer a partir de **cobertes privades** i implicació ciutadana

Gestió privada i flexible. Les comunitats energètiques en ser entitats privades:

- **No cal licitació ni contractació pública**
- **IVA deduïble** per a les inversions
- Menys **burocràcia i tramitació administrativa**

Procés senzill per part dels ajuntaments

- Només cal **cedir cobertes o instal·lacions**, amb un procediment relativament àgil
- El lideratge i la gestió recau en la pròpia comunitat

Accés a finançament específic per a comunitats energètiques

Polítiques municipals per a fomentar compartir energia amb els comerços

Associar-se a una Comunitat Energètica. El cas de Bellpuig, Mollerussa i Almacelles.

Víctor Costa Llordés, adjunt direcció OECoop

Lleida, 20 de maig de 2025